Minister Zdrowia

RKLU.050.22.2025.MŻ
Warszawa, 02 października 2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 49 ust. 4 Regulaminu Senatu RP przekazuję poniższą odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatora Waldemara Witkowskiego w dniu 21 sierpnia 2025 r. (przekazane pismem znak BPS/043-40-1011/25 z 2 września 2025 r.) w sprawie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych studentów kierunków medycznych.

Lekarz, lekarz dentysta.

Mając na uwadze organizację praktyk zawodowych realizowanych na studiach przygotowujących do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, informuję, że muszą one odpowiadać wymaganiom stawianym przez standard kształcenia określony dla zawodu lekarza, lekarza dentysty (zał. nr 1 i zał. nr 2 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. z 2021 r. poz. 755, z późn. zm.)).

Zgodnie z ww. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, praktyki zawodowe na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym obejmują doskonalenie umiejętności zawodowych. Są one realizowane w okresie wakacji i służą osiągnięciu wybranych efektów uczenia się.

Szczegółowy program praktyk, termin i formę ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia. Wynika to z autonomii uczelni (uczelnie są autonomiczne we wszystkich obszarach działania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571)). Sposób i tryb odbywania praktyk zawodowych, zajęć praktycznych oraz zajęć klinicznych, a także warunki i tryb ich zaliczania, uczelnie określają samodzielnie, w swoich aktach wewnętrznych. Także określenie miejsc odbywania praktyk zawodowych, zajęć praktycznych oraz zajęć klinicznych dokonuje sama uczelnia poprzez wskazanie miejsc ich odbywania albo poprzez akceptację propozycji samych studentów, w przypadku, gdy studenci mają możliwość samodzielnego wyszukania miejsc odbywania praktyk zawodowych, zajęć praktycznych oraz zajęć klinicznych w pobliżu miejsca zamieszkania. Przy akceptacji przez uczelnię miejsc odbywania praktyk zawodowych, zajęć praktycznych

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

oraz zajęć klinicznych przedstawionych przez studentów istotne jest stwierdzenie czy charakter placówki odpowiada efektom uczenia się wynikającym z programu studiów. Ostateczna decyzja w tym zakresie należy do uczelni.

W świetle powyższego za niedopuszczalne należy uznać pobieranie dodatkowych opłat przez studentów za obowiązkowe praktyki zawodowe wynikające z programu studiów. Jednocześnie termin praktyk wakacyjnych powinien być ustalany z uwzględnieniem wcześniejszej realizacji programu zajęć teoretycznych na danym kierunku studiów, czyli po zrealizowaniu zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się w kategorii umiejętności wykonywania określonych czynności, które będą realizowane podczas praktyki.

Należy mieć na uwadze, że ww. praktyki zawodowe, zajęcia praktyczne oraz zajęcia kliniczne stanowią integralną część programu studiów, dla których są określone efekty uczenia się, a realizacja ich odbywa się w oparciu o infrastrukturę uczelni oraz infrastrukturę podmiotów leczniczych, z którymi uczelnie zawarły umowy lub porozumienia w tym zakresie (w szczególności w szpitalach, których specyfika pozwala na osiągnięcie efektów uczenia się).
Podsumowując, organizacja praktyk zawodowych, zajęć praktycznych oraz zajęć klinicznych należy do kompetencji uczelni prowadzącej kształcenie.

Jednocześnie informuję, że obecnie trwają prace nad projektem ustawy zmieniającej ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza. W ramach tych prac planowana jest również nowelizacja ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, gdzie proponuje się wprowadzenie rozwiązań umożliwiających zatrudnienie studentów kierunku lekarskiego w podmiotach leczniczych. Zgodnie z proponowanym rozwiązaniem studenci kierunku lekarskiego będą mogli poza czasem zajęć dydaktycznych i praktyk wakacyjnych zatrudniać się w podmiotach leczniczych i w ramach tego zatrudnienia będą mogli wykonywać niektóre czynności administracyjne, organizacyjne, koordynacyjne, będą też mogli wykonywać niektóre czynności z zakresu udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym wykonywać niektóre procedury medyczne. Wykazy czynności, które w ramach zatrudnienia będą mogli wykonywać studenci w zależności od ukończonego roku studiów i czasu zatrudnienia w podmiocie leczniczym określi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw zdrowia, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych i bezpieczeństwa pacjentom. Zakłada się, że czas zatrudnienia studenta będzie mógł zostać uznany przez uczelnię, na której student odbywa kształcenie za równoważny z odbyciem całości lub części praktyk wakacyjnych.
Projekt ustawy poddany zostanie konsultacjom publicznym, które planowane są w IV kwartale 2025 r. Opracowany projekt zostanie opublikowany na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji.
Mając na uwadze powyższe, odpowiadając na zadane pytania w aspekcie studentów kierunku lekarskiego oraz lekarsko-dentystycznego, informuję, że nie planuje się wprowadzenia obowiązku przyjmowania ww. studentów przez publiczne zakłady opieki zdrowotnej ani wprowadzenia ustawowych, jednolitych stawek za zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe albo zwolnienia uczelni z ponoszenia tych kosztów. Powyżej opisane zostały również działania, które zamierza się podjąć w przedmiotowej tematyce.

Pielęgniarki i położne.

W odniesieniu do studentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo, uprzejmie informujemy, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 970) zajęcia praktyczne poza uczelnią odbywają się na podstawie umowy zawartej pomiędzy uczelnią a podmiotem wykonującym działalność leczniczą, realizującym zajęcia praktyczne. Przy doborze podmiotów wykonujących działalność leczniczą uczelnia

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

kieruje się możliwością osiągnięcia zamierzonych celów dydaktycznych oraz zapewnienia wysokiej jakości zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, uwzględniając w szczególności:
a) rodzaj i zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych,
b) liczbę i kwalifikacje kadry pielęgniarskiej i położniczej,
c) urządzenie i wyposażenie podmiotu,
d) wyposażenie stanowisk pracy w sprzęt i materiały medyczne, niezbędne do kształtowania umiejętności praktycznych oraz ochrony przed zakażeniem, urazem i wypadkiem,
e) prowadzenie działalności naukowo-badawczej,
f) wdrażane przez podmiot programy zapewnienia jakości,
g) organizację warunków nauczania.

Odnosząc się do kwestii równego i przewidywalnego dostępu do praktyk zawodowych pielęgniarek i położnych w placówkach medycznych, uprzejmie informujemy, że program praktyk zawodowych, formę i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia, zgodnie z przepisami określonymi w załączniku nr 4 oraz załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755 z późn. zm.). Ponadto, zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującymi do wykonywania zawodu pielęgniarki oraz zawodu położnej zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są prowadzone w oparciu o infrastrukturę uczelni lub infrastrukturę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia. Na kierunku pielęgniarstwo zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są prowadzone w szczególności w:
1) oddziałach szpitalnych: internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki paliatywnej, położniczo-noworodkowych, ginekologicznych i w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w blokach operacyjnych;
2) gabinetach pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania, w miejscu zamieszkania lub pobytu pacjenta oraz w punkcie szczepień;
3) zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych,
natomiast na kierunku położnictwo zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są prowadzone w szczególności w:
1) salach porodowych i oddziałach szpitalnych: położniczych lub położniczo-noworodkowych, neonatologicznych (w tym w oddziałach intensywnej terapii noworodka), patologii ciąży, ginekologicznych (w tym w bloku operacyjnym), onkologii ginekologicznej lub ginekologii onkologicznej, pediatrycznych (w tym niemowlęcych i patologii noworodka), internistycznych, chirurgicznych oraz intensywnej terapii;
2) gabinetach położnej podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
3) poradniach specjalistycznych (poradniach ginekologicznych i ginekologiczno-położniczych) i poradniach laktacyjnych;
4) szkołach rodzenia.

Farmaceuta, diagnosta laboratoryjny, fizjoterapeuta, ratownik medyczny.

Sposób organizacji kształcenia, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych uwzględniono w standardach kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodów: farmaceuty, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego, stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty

laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. z 2021 r. poz. 755, z późn. zm.).
Należy mieć na uwadze, że praktyki zawodowe oraz zajęcia praktyczne stanowią integralną część programu studiów, dla których są określone efekty uczenia się a ich realizacja odbywa się w oparciu o infrastrukturę uczelni oraz infrastrukturę podmiotów leczniczych, z którymi uczelnie zawarły umowy lub porozumienia w tym zakresie.

Szczegółowy program praktyk, formę ich odbywania i sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia.

W odniesieniu do zawodu farmaceuty informujemy, że praktyki zawodowe są prowadzone w szczególności w formie:
1. Praktyki wakacyjnej: miesięczna praktyka w aptece ogólnodostępnej (po III roku studiów) oraz miesięczna praktyka w aptece szpitalnej, z możliwością odbycia jej części – w wymiarze nieprzekraczającym 80 godzin – w przedsiębiorstwach z sektora przemysłu farmaceutycznego, laboratoriach kontroli leków, stacjach sanitarnoepidemiologicznych lub oddziałach szpitalnych (po IV roku studiów).
2. Praktyki w aptece: sześciomiesięczna praktyka w aptece ogólnodostępnej, z możliwością odbycia jej części – w wymiarze nieprzekraczającym 3 miesięcy – w aptece szpitalnej.
Praktyka umożliwia nabycie umiejętności w zakresie:
1) organizacji pracy w aptece;
2) sporządzania, przechowywania i wydawania leków recepturowych i aptecznych oraz produktów leczniczych;
3) udzielania informacji o lekach;
4) prowadzenia opieki farmaceutycznej;
5) stosowania zasad etyki zawodowej i obowiązującego prawa.
Szczegółowy program praktyk, formę ich odbywania i sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia.

W odniesieniu do kształcenia fizjoterapeutów informuję, iż praktyki zawodowe na kierunku fizjoterapia są prowadzone w szczególności w formie:
1. Praktyki asystenckiej.
2. Wakacyjnej praktyki z kinezyterapii.
3. Praktyki z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu.
4. Wakacyjnej praktyki profilowanej – wybieralna.
5. Praktyki z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu.
6. Praktyki z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu – praktyka semestralna.

Praktyka z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii i masażu odbywa się po zrealizowaniu zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii i masażu. W ramach tej praktyki student wykonuje określone czynności z udziałem pacjenta pod nadzorem opiekuna praktyk.

Praktyka w zakresie fizjoterapii klinicznej dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych, odbywa się po zrealizowaniu zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się w kategorii umiejętności wykonywania określonych czynności fizjoterapeutycznych z dziećmi i osobami dorosłymi, w tym osobami starszymi, posiadającymi różne dysfunkcje.
Praktyki fizjoterapeutyczne odbywają się w oparciu o bazę dydaktyczną uczelni oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnie zawarły umowy lub porozumienia w tym zakresie.
Program praktyk, formę i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia.

Na kierunku ratownictwo medyczne praktyki zawodowe są prowadzone w szczególności w formie:
1. Praktyki wakacyjnej (zespół ratownictwa medycznego, szpitalny oddział ratunkowy (SOR), oddział anestezjologii i intensywnej terapii).

2. Praktyki śródrocznej (oddział chirurgii, oddział ortopedyczno-urazowy, oddział chorób wewnętrznych, SOR, oddział neurologii, oddział kardiologii, oddział pediatrii, zespół ratownictwa medycznego)
W odniesieniu do kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego praktyki zawodowe mogą odbywać się w oparciu o infrastrukturę uczelni lub podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z czego co najmniej 480 godzin praktyk zawodowych powinno odbywać się w medycznych laboratoriach diagnostycznych.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa